

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Az egyenetlenkedés.

Szinte elkerülhetetlennek tartották a komoly, tapasztalt politikusok, hogy a szövetkezett pártok sokáig egyetértésben dolgozhassanak. És akik így gondolkodtak azok nem is csalódtak.

Említettük már, hogy a szövetkezett pártok vezérlőbizottságában keresik az „árulónak” (hiszen olyan könnyen dobálódznak az áruló szóval) elkeresztelt férfit. Sőt tegnap már szóba hozták azt is, hogy új vezérlő bizottságot kell alakítani. Elakarnak onnan néhány szabadgondolkozású férfit távolítani. Meg is nevezték ezt a férfit: Komjathy. Mindez az egyenetlenkedés magja.

Ez a mag mintha már csirázna is. Ha az új párt organumának elismert fővárosi tekintélyes lap mai számát olvasuk, ennek egyes cikkeit másnak mint az egyenetlenkedés csirázásának nem tekinthetjük. Itt már nem csak gyanúsításokkal, hanem határozott vádakkal találkozunk. A vádak egyenesen Kossuth Ferencz és Apponyi Albert ellen vannak irányítva. Hogy senki ne kételkedhessen állításunk valóságában szóról szóra idézzük a P. H. következő sorait:

„A tény az, hogy az ellenzéket alaposan lefőzték azzal, hogy Kossuth Ferencet meg Apponyi Albertet a Burgban levették a lábáról. Kevés előrelátással tett volt ígéretet Kossuth Ferenc az egész ellenzék nevében. Nem is a királyt és Tiszát terheli most a felelősség, hanem Kossuth Ferencet azért, hogy az országnak e válságos időben nincs parlamentje.”

„Igen sajnálatos, hogy az ellenzék vezetőinek egy részét le lehetett venni a lábáról és most ennek következtében még továbbra is ellenőrzés nélkül marad a felmentett kormány.”

Ime az egyenetlenkedés legkétségbevonhatatlanabb bizonyítéka.

Vajon most, a bonyodalmak közepette látva ezt az egyenetlenkedést, nem merül-e önkénytelenül is fel az a kérdés, mi lesz majd akkor, ha megalakul véletlenül a koalíciós kabinet? Az a féltékenykedés, mely már is felütötte a fejét, nem fog-e a kormányzásban oly ellentéteket teremteni, melyek az államügyek vezetésében kiszámíthatatlan bonyodalmaknak lesznek a forrásai?

És erre a kérdésre már előtünk megadta a feleletet a Budapesti Hírlap, mely épen ezért már kezdetben határozottan állást foglalt a koalíciós kabinet ellen. Mindolyan kérdés, melyekre jó eleve gondolni, hogy a bajoknak, bárhogy alakuljanak is a viszonyok, elejét vegyék.

Idő van rá, úgy látszik még sokáig lesz is rá. Erre kell következtetnünk Zichy Jánosnak nyilatkozatából, akit őfelsége ma fogadott kihallgatáson. A gróf ugyanis a kihallgatás után kijelentette, hogy a válság még hosszú ideig eltarthat. Van tehát idő a megfontolásra. Van ideje a nemzetnek is, a koalíciós pártoknak is, amelyek közül különösen a néppárt és a néppárthoz közel állók, a néppárttal rokonszenvezők azok, akik a koalíciós kormányt óhajtják.

A függetlenségi párt már nem hive ennek a tervnek. És inkább óhajtana a 'eljesen tiszta függetlenségi kormányt, amiben különösen a fenti egyenetlenkedés lehetetlenné tétele miatt is igaza van.

De mind ez majd elvállik, mi most csak megállapítani akartuk, hogy a bonyodalmakat a letagadhatatlanul fölmerült egyenetlenkedés csak szítja, amiből ismét csak az államra háramlik kár.

A király előtt.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest, 1905. március 9.

Bécsből táviratozzák, hogy Őfelsége ma délelőtt tizenegy órakor Rakovszky Istvánt fogadta. A kihallgatás folyamán főképen a szövetkezettek katonai programjáról volt szó.

Délután félkettőkor gróf Zichy János volt kihallgatáson, amely háromnegyed óráig tartott.

A kihallgatás után kijelentette Zichy János, hogy a válság hosszú ideig eltarthat és hogy egy koalíciós kormány megalakításával megoldható lesz.

ORSZÁGGYULÉS.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. márc. 9-én.

Ma is rövid ülésre jött össze a Ház. Napirenden a választások vannak esnap.

Elnök: Justh Gyula.

A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök jelenti, hogy Barabás Béla az aradi mandátumot tartja meg és így a váci kerület üresedésbe jut.

A napirend szerint a bíráló bizottságok, a könyvtári bizottság, a számvizsgáló bizottság, valamint a képviselőház egy jegyzőjének megválasztása következik.

Salamon Géza olvassa fel a névsort.

A távollevőket Hammersberg László olvasta fel. A jegyzőségre a szabadelpvűpárt hivatalos jelöltje ismét Szóts Pál, az ellenzék azonban mindazonáltal Okolicsányi Lászlóra szavazott.

Az eredmény az, hogy Okolicsányira 183 szavazat, Szóts Pálra pedig 121 szavazat esett. 11 lap üres volt és így Okolicsányi Lászlót jelentette ki az elnök megválasztott jegyzőül.

A bizottságokra nézve a hivatalos lista győzött.

Végezetül is a kérvénnyel megátadott mandátumokat sorsolták ki és a bíráló-bizottságok tették le az esküt.

Elnök végül indítványozta, hogy mindaddig, míg új kormány nincs,

a Ház napolja el magát. Ehhez a egyhangulag hozzájárult, mire az ülés véget ért.

Háboru.

Tokió, március 9.

Kuropolitkin veresége nyilvánvaló. Az ütközet a legvéresebb volt az egész háboru folyamán.

London, március 9.

A „Times” jelenti Pétervárról 8-ától: Az oroszok a csata első tíz napján hivatalos számlálás szerint 33,000 embert vesztek. Ezek között van 830 tiszt.

London, március 9.

A „Times” jelenti Pétervárról tegnapi: Carszkoje-Szelóba ma délután komoly hírek érkeztek. Kuropolitkin jelenti, hogy a japánok nagy haderői Mukdentől északnyugatra vannak és kényszerítik, hogy rögtön vonuljon vissza.

Páris, március 9.

A Humanité híre szerint Pressensé képviselő a kamarában interpellál azért, hogy az orosz hajóhad sokáig időzök a madagaszkari vizeken.

Tokio, március 9.

Oyama tábornok jelenti, hogy a japánok az oroszokat az egész vonalon visszavonulásra kényszerítik. Az oroszok sietnek észak felé, a japánok üldözik őket. Oyama jelentése leírhatatlan örömet kelt Tokióban.

Mukden, március 9.

A pétervári Távirati ügynökség jelentése. A harc Mukdentől három nap óta tart. Az orosz csapatok a Saho mellett lévő állásaikból és a bal szárnyon visszavonulnak a Hunho mellett megerősített vonalra. A Mukdenbe közeledő japánok tömörülnek. A Mukdentől északra előrenyomuló három versztnyire megközelítik a vasutat. Lövegeik elérik a vasutat.

Páris, márc. 2.

Az „Echo de Paris” harctéri tudósítója jelenti: A japánok kényszerítették Kuropolitkint, hogy a centrumon és jobbszárnyon sietve kiürítse Mukdent és sietve vonuljon vissza Tienlin felé. A helyzet rendkívül válságos, mert a japánok Mukdentől északra hatalmukba ejtik a vasutat és az orosz hadsereg visszavonulási útját elvágni igyekeznek. Csak a japánok ellankadása esetén remélhetik, hogy esetleg visszavonulhatnak.

Bácska legnagyobb női felöltők raktára!

Női felöltők 3-50, 5-—, 6-—, 7-— frt és feljebb

Női hawelockok 4-50, 5-—, 7-— frt és feljebb

Nagy választék gyermek cipőkben.

Blousok, Alsószoknyák és kosztümek dus választékban.

Gyermek kabátkák

2-50, 3-—, 4-— frt és feljebb

Férfi, fiu és gyermek kalapok —60, —80, 1-— frt és feljebb

Férfi és női cugos vagy füzös viksz cipők 2-50 és feljebb

Eisler Izsó divatruháza Szabadkán, Főter

A számonkérőszék eredménye.

A városi közigazgatásunk mult félévi állapotának megvizsgálása végett kiküldött bizottság által betervezett jegyzőkönyv hitelesítése ma délelőtt ment végbe Bezeredy István főispán elnöklete alatt.

Az ügyforgalomra vonatkozólag a következő számadatok foglaltatnak a jegyzőkönyvben:

A közigazgatási iktatóba befolyt összesen 13878 ügydarab. A mult félévi hátralék 233 darab. Az elintézés alatt álló 14111 ügydarabból 14056 elintézést nyert s így a hátralék összesen 65 darab.

A polgármesteri hivatalban öt fegyelmi ügy lett megindítva. A folyamatban állott régebbi öt fegyelmi ügygel együtt nyolc ügy ideiglenesen, kettő pedig végleges elintézést nyert. Beérkezett 1006 elnöki, 474 anyakönyvi, 12 központi választmányi és 41 közigazgatási bizottsági ügydarab.

Az árvaszékhez beérkezett 7 elnöki, és 4820 árvaszéki ügydarab.

A rendőrkapitánysághoz heérkezett 14553 kapitányi, 7201 kihágási, 395 iparkihágási, 1483 bünyenyítő; összesen 23632 ügydarab.

A járlatkiadóhivatalnál kiállított 25588 drb 10 filléres, 17577 darab 6 filléres és 547 darab 4 filléres járletlevél.

A községi bírósághoz 3809 panasz érkezett.

A számvevőszékhez 4478; a t. ügyészszékhez 1159; a t. főorvosi hivatalhoz 195 és a mérnöki hivatalhoz 1226 ügydarab érkezett.

Az iktató hivatalba 13878 tanácsai, 620 közig. bizottsági, 245 kihágási, 25 igazoló választmányi és 7 bíráló választmányi, a kir. adóhivatalba 14056, a levéltárba pedig 14014 ügydarab érkezett.

A lefolyt félévben összesen 78 tanácsülés, 5 rendes és 1 rendkívüli közgyűlés tartatott.

Munkásigazolvány kiadatott 295 darab.

Pénztári állapot a házi pénztárnál 70799 kor. 21 fillér, a letétpénztárnál 129962 kor. 10 fillér, az árvapénztárnál 8097 kor. 78 fillér, a javadalmi pénztárnál 9070 kor. 90 fillér, a városi adópénztárral 120067 kor. 39 fillér.

Forradalom Oroszországban.

Gapon újabb proklamációja.

Páris, márc. 9.

A „Matin“ Genfből állítólag közvetlen forrásból azt a tudósítást kapja ottani tudósítójától, hogy sikerült neki Gapon lelkésznek egy újabb proklamációját megkapni, — amelyet az orosz parasztsághoz intézett, de még nem bocsátott közre. Ez a tudósító is meg van győződve, arról, hogy új forradalmi események vannak készülöben Oroszországban, amelyek igen rövid idő alatt következhetnek be. Gapon újabb proklamációjának az a hivatása, hogy ez eseményeket előkészítse. A forradalmi bizottság sok százezer példányban nyomtatja ki Gapon felhívását s a nyomtatványokat különböző utakon és módokon fogják a határon átsempészni. A proklamáció többek közt ezeket tartalmazza:

„Hozzátok, kis városok és helyi-

segek parasztjaihoz és lakóihoz fordulok; hozzátok, elnyomottakhoz, kizsákmányoltakhoz, jogfosztottakhoz, akik a nyomornak és inségnek kivagytok szolgáltatva. Valamennyiteket fölhlvlak, hogy legyetek bírák. Itélj, orosz nép. Akárhogy bírászkodol, itélj a fölött, amit én mondok.

E bevezetés után behatóan ismerteti Gapon a január 22-iki pétervári eseményeket, amelyet hallatlan véteknek és bűnnek minősít. A katonákat, akik a nép közé löttek, Kainoknak nevezi. A továbbiakban Gapon felhívja a parasztokat, ujoncokat és tartalékosokat, hogy tagadják meg a keletázsiai háboruba vonatkozó szolgálatot, hogy minden képzelhető módon harcoljanak a kormány és a cárizmus ellen s tegyék lehetővé a demokratikus regime inaugurálását. Ami a kormány tagjait, a hivatalnokokat és a pópákat illeti, ezeket meg kell gyilkolni, hogy a Péter várótt és a vidéken agyonvert munkásokat megbosszulják.

„Áljunk bosszút testvéreinken“ — ugymond tovább — „áldozzuk föl magunkat önmagunkért, rokonainkért, népünkért. Ha ez teszszük, nagy, világtörténelmi tettet követünk el. Éljen a fegyveres fölkelés, hogy a nép a szabadságot és jogot kivívja! Éljen a szabadság mindenkinek! Egész Oroszország minden nemzetisége részesüljön a szabadságban! Éljen a munkálkodó nép által választott alkotmányhozó gyűlés!”

Sergius nagyherceg gyilkosa.

A Prágában megjelenő „Narodni Listy“ azt a majdnem hihetetlen hirt közli Pétervárról kapott tudósítás nyomán, hogy Sergiusz nagyherceg gyilkosának személyazonosságát már megállapították. A gyilkos — e hír szerint — Obolenszky herceg és így érthetővé válik, hogy a nagyherceg özvegye a gyilkost börtönében meglátogatta.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Március 9. Lakatos Csendes Mátyás cigánybálja Szemáry-féle vendéglőben.

Március 11. A kereskedelmi egyesület estélye saját helyiségeiben.

Március 14. D. u. 5 órákor a Szabad Lyceum hazafias ünnepe a főgimnázium dísztermében.

Március 26. A szabadkai lövészegylet közgyűlése.

Szabad Lyceum-Egyesület hazafias ünnepélye.

A szabadkai Szabad Lyceum-Egyesület áldozni óhajtván a hazafias és nemzeti érzéseknek, március idusát nem egyszerű felolvasással, hanem bővebb programmu ünnepélylyel akarja megülni.

Az ünnepély a főgimnázium dísztermében lesz március 14-én — kedden — délután pont 5 órákor. Az ünnepély tárgysorozata a következő: Hymnus; éneklí a szabadkai Dalegyesület. Ünnepi beszéd; tartja dr. Bolits József egyesületi alelnök. Petőfi; irta és szavalja Patyi István,

tanítónőképzőintézeti tanár. Küzdelem a magyar nyelvért; felolvassa Loosz István, főgymn. tanár. Március Idusán; irta Ábrányi Emil, szavalja Patyi István. Szózat; éneklí a szabadkai Dalegyesület.

— **Március idusa.** Március 15. megünneplésének programját a függetlenségi kör kebeléből kiküldött bizottság véglegesen a következőképen állapította meg: Fél 10 órákor ünnepi istentisztelet a Szent-Teréz templomban. 10 órákor dísz-ünnepély: 1. Hymnus, előadja az ipartestületi dalárna. 2. Megnyitó beszéd, tartja: Varga Károly országgyűlési képviselő. 3. Ünnepi beszéd, tartja Mokossay Mátyás esperes plébános. 4. Március 15. Ábrányi Emiltől, szavalja dr. Ács Jenő. 5. Emlékbeszéd, tartja dr. Zsulyevics Antal ügyvéd. 6. Szózat, előadja az ipartestületi dalárda. Este fél 8 órákor társas vacsora a Hungária nagytermében.

— **Áhitat ideje.** A kath. egyház kebelében kezdetét vette a nagybőjt, a vallás utmutatása szerint az áhitat és magabaszállás ideje. Minden vallás institutioi közt feltaláljuk a bőjtöt, — mely tisztítja a lelket s emeli a magasabb, tisztultabb légkör felé, a merre az Isten lakozik. A mi szabadkai buzgó vallásos népünk, különös szigorúsággal vigyáz a bőjt megtartására s teljes lelkével csüng a vallás oktató és vigasztaló szavain. Hamvazó szerdán d. u. 3 órákor kezdődött a nagybőjti szentbeszédek sora, a mely alkalommal a hatalmas kéttornyú sz. Teréz templom nem volt képes befogadni a hívőket és sürü nagy tömegek lepték el a külső teret is. A szerdai szent beszédet Fiedler Lajos sz. terézi káplán tartotta. A magyar szent beszédek szerdán d. u. 3 órákor kezdődtek, a bunyevác sz. beszédek pénteken d. u. 3 órákor Hegedüs Lénárd káplán tartja. A magyar sz. beszédek a következő sorrendben tartatnak: márc. 15-én Fiedler Lajos káplán, márc. 22-én Lukácsy István hitoktató, márc. 29-én Aczél Gyula hitoktató, ápr. 5-én Lukácsy István, ápr. 12-én Hervanek Ödön hittanár, ápr. 20-én Takács Gáspár hitoktató. A sz. ferencrendi atyáknál a magyar szent beszédet pénteken d. u. 3 órákor a főt. Quardian, a bunyevác beszédek szerdán d. u. 3 órákor Lipozinovics Szilvér atya tartja.

— **Személyi hír.** Dr. Biró Károly polgármester tegnap este a fővárosba utazott, és a helyben épülő műtrágyagyár ügyében a miniszteriumban ma délelőtt megtartott tárgyaláson részt vett.

— **Számonkérőszék Baján.** Bezeredy István főispán elnöklete alatt tegnapelőtt délután 4 órákor kezdették meg a bajai közigazgatási hivatalok ügykezelésének megvizsgálását. A számonkérőszék tegnap délután nyert befejezést és az elnöklő főispán az esti vonattal Szabadkára visszaérkezett. A bajai közigazgatási bizottság rendes havi ülése is tegnap lett megtartva.

— **Tömeges magszállítás az államnak.** Makfalvay Géza földművelésügyi államtitkár, Sierbán János jószágigazgató kíséretében e napokban meglátogatta Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésének Budapest, Rottenbiller u. 33 sz alatt levő telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lóhere és lucerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz

idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétküldésének nagy munkáját.

— **A képviselő választók összerírása.** A központi választmány holnap délelőtt 11 órákor ülést fog tartani dr. Biró Károly polgármester elnöklete alatt, melyen a képviselő választók névjegyzékének összerírását eszközölő bizottságot fogják megválasztani és kiküldeni, hogy a törvény intézkedésének megfelelőleg az összerírását április 15-ig eszközöljék.

— **A honvédség tüzoltói kiképzése.** Skozza Zoltán tüzoltó főparancsnok holnap kezdi meg a honvéd huszár legénység tüzoltói kiképzését. Holnaptól kezdve tehát a huszárok a honvédgyalogos legénységgel együtt fogják naponként gyakorolni a tüzoltás munkáját a városi tüzőrség laktanyájában.

— **A trachoma veszedelme.** Az egyptomi szembetegség terjedése városunk bel- és külterületein, dacára a nagymérvű óvintézkedéseknek, — ijesztő mérveket ölt úgy, hogy kiszámíthatlan az a veszedelem, mely lakosságunkat fenyegeti. Az elmult félévben ugyanis 1754-el szaporodott a trachoma-betegek száma; — a megelőző félévben maradt 2266 beteggel együtt a kezelés alatt állók száma 4020-ra szaporodott. Ezen óriási számból csupán 684 gyógyult meg teljesen, 213 eltávozott vagy meghalt s így a legutóbbi félév végén 3123 trachomás szabadkai lakos volt, ami azt jelenti, hogy e veszedelmes bajban szenvedők száma egy félév alatt 817 egyénnel szaporodott. Szabadkán ez idő szerint 17 rendszeres trachoma-rendelő van és pedig a belterületen 5, a külterületen pedig 12, amelyekben öt orvos látja el a gyógykezelés munkáját.

— **Halálozás.** Özv. Kopp Mihályné Sziebenburger Mária ma reggel 88 éves korában végelgyengülés következtében elhunyt. Az elhunytban Kopp Etel, a helybeli polgári leányiskola tanárnője édesanyját gyászolja.

— **Belgrádi sikkasztó Szabadkán.** A belgrádi rendőrség egy kiküldöttje Czvetkovics Milán detektív érkezett ma Szabadkára, aki egyik ottani pénzintézet sikkasztóját nyomozza most a mi környékünkön. A detektív, mint a rendőrségnél előadta, Petrovics Zsifkó nevű belgrádi banktisztviselő kézrekerítése végett lett kiküldve. Petrovics a belgrádi Izvodna pénzintézettől 10.000 koronát sikkasztott és a pénzzel állítólag Magyarországra szökött. A rendőrség kiküldöttje eddig kinyomozta, hogy a sikkasztó Temesvárott tartózkodott és megfordult Szegeden és Szabadkán is, innen azonban néhány órai tartózkodás után, mely időt egyik belterületi korcsmahelyiségben töltötte, tovább utazott.

— **Feldühödött bika.** Monostorszegen, a község csordását az egyik bika a község háza udvarán megtámadta és szarvára kapta. A szerencsétlen embert csak nagy nehezen tudták kiszabadítani a halál torkából. Sérülései így is veszélyesek, mert nemcsak a mellkas sérült meg, hanem a bika egyik szarva a csordás vékonyába is behatolt.

— **Sok pénzt takarít,** ha vászonnemű, női és férfi férfinemű közvetlen gyárakból rendel. Cim **Kereskedelmi iroda** Budapest, Kerepesi-ut 65. szám.

Innen onnan.

A holló sajtot evett a fán Finom rokfortit. Arra ment a róka és kérte őt, énekelne neki valamit, remélve, hogy a holló csőrében levő sajt a földre esik.

A holló azonban már ismerte ezt a mesét még elomista korából azért hát óvatosan letette maga mellé a sajtot és lekiáltott a rókának: Sajnálom, Fuchs ur, de nagyon rekedt vagyok! — szót és folytatta a sajt-evést.

* * *

A számár egyszer egy oroszlánbőrrre tett szert. Felhuzta, kiment az országuttra és rémitgette az arra járókat.

Arra jött egy öreg házaló, ki szörnyen megijedt az oroszlánnak vélt számártól. A számár azonban nem azért számár, hogy ne legyen számár. Ahelyett, hogy kiaknáta volna az öreg réműletét, odaállt eléje, lehuzta az oroszlán bőrt és — eladta az öregnek. (Azért még se volt hát olyan számár.)

* * *

A férfi ha megházasodik, abban a reményben veti el a kockát éppen, mint a nő, hogy vagy mennyország, vagy pokol.

Es csak aztán látja, hogy se mennyország, se pokol! . . .

* * *

Egy fiatal menyecskehez, aki remek stafrungot kapott, beállit egy házaló. — Tessék parancsolni valamit nagyságos asszony.

— Köszönöm, mindenem van nincs semmire szükségem.

— Igazán semmire?

— Ugy van.

— Akkor tessék megvenni ezt az imakönyvet és hálát adni az Istennek, hogy olyan jó sorban van.

Dreyfus Alfréd Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 9.

Érdekes vendége volt a napokban a fővárosnak, akinek azonban sikerült szigorú inkognitóját napokig megőrizni, s így elkerülni minden tüntetést, a melyet izgatónan érdekes személye esetleg felidézhetett volna. A szenzációs francia árulási pör hőse, Dreyfus Alfréd járt itt s pár napot töltött Budapesten. A látogatás természetesen teljesen magánügyeinek elintézése céljából történt, amely azonban magában véve is érdekelheti a közönséget.

A vendég egyik előkelő dunaparti szállodában vett magának egészen szérény lakást, ahol azonban nagyon keveset tartózkodott. A bejelentőlapra Ernest Dufayel nevet irt és azt mondta, hogy üzleti ügyekben tartózkodik Budapesten.

Es valóban a híres Dreyfus kapitányt tényleg üzleti ügyek hozták a magyar fővárosba. Mint értesülünk, egy nagy gyártelep létesítésén fáradozik, amely Budapest legnagyobb gyártelepeit is felülmúlja. Hogy mi-féle üzemet folytatna a gyár, arról ezidőszerint még semmi sem szivárgott ki, annyi azonban bizonyos, hogy Dreyfus kapitány tervének szenzációs volta különösen ebben a kérdésben foglaltatik.

Hogy tervével tényleg a lehető legkomolyabban foglalkozik, bizonyítja az, hogy ittartózkodása alatt napokig állandóan kecsin ült és folytonosan látogatásokat tett. Mint biztos forrásból értesülünk, Dreyfus

Alfréd összesen tizennégy előkelő budapesti embert, különösen az üzleti világ előkelőségeit látogatta meg és mindenütt hosszabb ideig tartózkodott.

Mindenekelőtt egy országgyűlési képviselőnél tette tiszteletét, aki annak idején a Dreyfus-párti sajtó egyik nagyfontosságú harcosa volt. Tőle csak a budapesti viszonyokról tudakozódott, s hogy ezek nem voltak ellenére, bizonyítja az, hogy folytatta tárgyalásait.

Többi látogatásai között legnevezetesebb az, amelyet a Leszámitoló Bank igazgatójánál tett. Az említett pénzügyintézetet folytatott tárgyalásai, úgy látszik, eredményesek is voltak. Ott többször megjelent és tervének kiviteléről, mint befejezett dologról beszél.

Kijelentette azt is, hogy legközelebb ismét Budapestre jön tárgyalásának folytatása céljából, sőt azt is érintette, hogy ha terve sikerül, esetleg állandóan budapesti lakos fog maradni. Nem lehetetlen hát, hogy Dreyfus Alfréd már a közel jövőben magyar honos lesz.

Jó tanácsok.**L. R. nyomán versbe szedte F. S.**

Munkálkodj csak agygyal, kézzel,
Szembe szállhatsz kórral, vésszel.
Hogy ha ép a lelked, tested,
Bajok rád hiába lesnek.

Mértéktelen módon élve
Sülledsz undok szenvedélybe.
Fonnyad tested, fogy az erőd,
Nem vagy oly friss, mint azelőtt.
Éjjelezés, bor, pálinka
Nem egy embert vitt már sirba.

Házad tája legyen tiszta,
Hogy a napfényt verje vissza.
Butorodon, edényeden
Piszok és szenny sohse legyen.
Fürödj gyakran, mosd meg kezed,
Ha az evés elérkezett.
Ágyadat is tisztán vessék,
Tisztatlanság kész betegség

Nyers hus s tej, ha nincs felforrva,
Meg nem bírja ember gyomra.
Galandféreg s egyéb állat,
Ezen módon beléd állnak.
Gyümölcs is, ha még nem érett,
Megrontja a gyomrod, véred
Lassan s jól rádged eleded,
Hogy ne terheld gyomrod beled.

Jól ügyelj rá, honnan veszed
Az iváshoz való vizet.
Ha mocsáros földből fakad,
Könnyen megronthatod magad.
Rossz a kut ha nincs fele,
Mert a szenny így hullhat bele.
Sok nyavalya ekkép támad,
Mikor késő már a bánat

Jó levegő istenáldás,
A tüdőre nagy megváltás
Nyitva legyen minden ablak
Hol emberek élnek laknak.
E tanácsot jól megfogadd:
Szellőzd gyakran lakásodat!
Rossz levegő két nyavalya,
A ki szívja, kárát vallja.
Ki él dohos levegőbe,
Hamar kerül temetőbe,
Mert heptika esik belé,
Vesztét így már nem egy élé.

Ha építész műhelyt, házat,
Sohse árt a nagy vigyázat.
A talaja legyen száraz
S a beköltözéssel várhatsz,
Míg a fala szárazra vált,
Így kerülsz ki bajt és halált.
Pincébe ne tedd lakásod,
Mert magadnak sirod ásod.

Ne fűtsd szobád tulmelegen,
De azért hideg se legyen.
Kályhád csövét ha elzáród,
A parázból széngáz árad,
S megmérgezi tüdőd, véred,
Hogy a reggelt meg se éred.

Usszál, fürödj, ápold tested,
Körság éri csak a restet.
Ejjei tőrd csak pihenőre,
Egy óra pihenés

Hogy kaphassál friss erőre.
A kinek a teste edzett,
Azzal baj még ki nem kezdett.

Keféljed az öltözeted,
Ha felöltöd, ha leveted.
Gyorsan, könnyen szállhat rája
A betegség rossz csirája.

Drága kincs a szemed fénye,
Minden ember óva védje.
A homályban árt a dolog,
Szemed hamar bajban forog.
Olyan legyen műhely, szoba,
Hogy a napfény essék oda.
Hol kicsiny és piszkos ablak,
Ott nyavalyák bőven laknak.

A marhárul és kutyárul,
Nyavalya rád könnyen háru.
Ne csókoljad az állatot,
Mert azt könnyen megbáthatod.
Lépfene és a veszettség
Így okozták soknak vesztét.

A ki figyel, sokszor hallja,
Mily gyakori s nagy nyavalya,
A heptika vagy tüdővész,
Melybe annyi ember elvész.
Hogyha tested jól ápolod,
E baj veled biz ki nem fog.
Nyirkos lakház, sok pálinka,
Sok embert vitt így már sirba.
A hol lakik tüdőbeteg,
Ott maradnod nem jó neked.
A mit kiköp, az kész veszély,
A bacillus mind ebben él,
S a köpésből, ha megszárad,
A bacillus beléd szállhat.
Külön szoba s külön edény,
Íly betegnél ez van helyén.

Himlő ellen gyermekedet
Beoltani el ne feledd,
Mert a himlő nagy betegség,
Vigyázz, hogy bele ne essék.

Ha betegség bántja tested,
A kuruzslót ne keressed.
A kuruzslás árt csak neked,
Tönkreteszi egészséged.
Orvos tudja csak egyedül,
Mitől bajod megkönnyebbül.

Vésd be magyar vérem, ime
Mit javasol versem rime!
Tanácsimat ha követed,
Olyan kincset adtam neked,
Melytől baj, gond szerie szélled
Ugy hívják, hogy: boldog élet.

Gyilkos lóköttők.

(Saját tudósítónktól.)

Folyó hó 7-én hétfőn virradóra egy felfegyverkezett rablóbanda összejárt a jobbmodu nagykorpádi gazdák istállóit s kilenc helyen kísértette meg a lólopást. Fajkó János jó módú gazda istállaiban 5 darab fiatal csikó volt, melyről a banda tagjai jó előre tudomást szereztek.

Egy és két óra közt az istállót — hol a gazda fogadott nő fia aludt feleségével — körül fogták s óvatosan kivezettek egy csikót. Vakmerőségükben annyira mentek, hogy egy üres kocsi elé akarták fogni az erősebb csikókat, a többit pedig a kocsi oldalához kötve akarták elvinni.

A ló kopogására az asszony felébredt, rémülve költé fel férjét, aki, midőn az istállóban hült helyét találta a legszebbik állatnak, egy vasvillát ragadva, kirohant. Közel az istállóhoz egy szalmakazal mellett állt egy ember a lopott csikóval.

A rabló nem várta be — mig a gazda megtámadja, — hanem fegyverével hasbalötte. A zajra a szomszédok s a család többi tagjai felébredtek, de a gyilkos banda megugrott.

A meglőtt ember irtózatossá sebével alig marad életben, mivel a gyorsan előhívott orvos ló nagyszemű serét nyomát konstatálta a félholt emberen.

Ezt megelőzőleg nyolc helyen járták össze az istállókat s egy helyen még az istállóban lévőkre be is lőt-

tek, hol a megrémült család moccani sem mert. A szabási csendőrök, kik rögtön siettek a tett színhelyére, erélyes nyomozást indítottak meg — a gyilkos banda letartóztatására.

SZINHÁZ.**Heti műsor.**

Pénteken: Aranyvirág, eredeti operette.
Szombaton: Aranypatkó, vigjáték (ujdonság.)
Vasárnap d. u.: A drótostót.
este: Télen, népszinmű.
Hétfőn: Aranypatkó.
Kedden: János vitéz.
Szerdán: Aranylakodalom (disz-előadás).

REGÉNY CSARNOK.**Sötét hatalmak.**

Mari napról-napra csendesebb lett; a reménnyel együtt testi ereje is fogyatkozott; a nehéz óra, mely egy atyátlan gyermeknek ad majd életet, mindinkább közeledett és Mari mindinkább gyöngült. A szomszéd ur néma aggodalommal szemlélte kis leánykáját, így hívta Marit, Baumné pedig egy szép napon komolyan kérdőre vonta.

Mari bevallotta, hogy megszállta, de azért mégis vonakodott bevallani a család nevét. Állapota egyre aggasztóbb lett, mig nem Baumné kénytelen volt orvosi segílyt hozni.

Az orvos figyelmesen megvizsgálta a leány állapotát, azután a fejét rázva rendelte meg a gyógyszeres Baumné kérdésére őszintén megmondta, hogy a lelkifájdalom felémészté a leány testi erejét, s hogy nem lesz elég erős átszenvedni a nehéz órát.

Ez a nehéz óra elérkezett, Mari fiúnak adott életet. Az orvos nagyon is igazat mondott, hogy az éjt nem éli át. Mari érezte, hogy meg kell hallnia és a szomszéd ur kérdésére, hogyan érzi magát, mégis ezt felelte: — Jól, szomszéd ur.

Baumné e feleletre az ablak felé fordult, hogy elrejtse könnyeit. Nem szerette, ha ilyen gyöngeségen érték. A szomszéd ur uraikodott maga fölött, jól lehet arcizmai rángatóztak a fájdalomtól.

Az egyetlen, rozoga széket az ágyhoz huzta, a beteg mellé ült, és hideg izzadságtól borított kezeit a saját kezével melengette. Baumné a szobában keresett foglalatosságot, nesztelen járva föl és alá.

Két óra mulhatott el így. Mari mozdulatlanul feküdt; szakadozottan, fájdalmasan lélezett. A szeméi le voltak hunyva; homlokán hideg verejték gyöngyözött. Gyermekének sirása új erőt adott neki. A gyermek élelmet kért.

Mari a gyermek felé tett egy mozdulatot, hogy az anyai kötelességek legédesebbikét teljesítse; de erőtlenség esett vissza fekhelyére. Ajkai fájdalmasan vonaglottak.

— Hivja Baumné asszonyságot, kéré gyenge hangon.

Ez már ott is volt az ágya mellett. — Érzem, hogy maghalok, szólalt meg Mari rohamosan gyengülő hangon. Nemsokára végem lesz.

E szavaknál könnycseppek csurogtak végig arcain.

— Gyermekem . . . suttagá rövid pihenés után, . . . gyermeke . . . a levél . . . A szava elakadt.

Baumné önmagával küzdött.

— Legyen nyugodt, Mari, szólalt meg azután, csak nehezen fojthatva el könyeit, úgy ahogyan tehetem, az anyja leszek gyermekének.

A haldokló megbékülve mosolygott. — Ami gyenge erőmtől telik, szólott ünnepélyesen a szomszéd ur, azt én is elkövetem, s gondoskodni fogok a gyermek jólétéről.

— Köszönöm, ejtette ki Mari erőlködve ezt a szót, s ejekedve tekintett aggodalmának tárgya felé. Baumné megértette a tekintetet. Szeretetteljesen vette föl a gyermeket s tartotta anyja felé, hogy ez az utolsó csókot lehelje reá.

Az anyai szeretet mindenható ereje utoljára lobbantotta föl a haldokló erejét; még egyszer keblére szoritotta magzatát s azután vonásai merevekké, mozdulatlanokká lettek. A kinzott szívből nehéz sóhaj fakadt, a test megrándult, még valami rövid küzdelem és a nép gyermeke kinszenvedett.

Csend volt a szobában. Baumné zokogva tartotta a gyermeket karjában és saját fiára gondolt. Mi lett volna belőle, ha ő is meghalt volna? Bensejében ismételte a halottnak tett ígéretét; hiszen a karjai még erősek, munkaképesek; amíg egy falatka kenyere lesz, azt megosztja ezzel az atyátlan, anyátlan gyermekkel.

A szomszéd ur némán lépett a halotthoz és befogta a szeméit.

— Aludjál békében, szegény gyermek, suttogta és kezével végigsimította az elhunytak hideg homlokát. Most már jól érzed magadat; a halál jó barátod volt. A szíved nagyon is tiszta volt ahhoz, hogy szégyenteljes életet éljen.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Alapos oktatást ad Zongorajáték, továbbá magyar, német, francia és latin nyelvtanból egy e téren több mint 30 évi gyakorlattal bíró egyén.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban kapható.

LAKÁS HIRDETŐ.

50 fill. Egy fill. 50 lakás hirdetés!

Deák-utcában

egy emeleti lakás kiadó

május 1-től. — Cim a kiadóban.

Eladó a Tompa-utcában a Vörösi-iskola közelében **egy kert 235 négyszögöl területtel, 30 meter utcai vonallal, mely házépítésre legalkalmasabb,** jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban

Egy nagyobb

üzleti helyiség

a Rudics-utcában május 1-től kiadó.

Tiszt uraknak

alkalmas az új honvédlaktanya közelében, **egy igen szép lakás istállóval kiadó.** — Cim a kiadóhivatalban

2 szobás lakás

konyha, éléskamra, fűskamra pincével az udvarban jó ivóvízzel 1905. május 1-től a rendező pályaudv. szemben

kiadó

tudakozódni lehet ugyanott a házmesternél.

Buzás Lidia
háztulajdonos.

Maculatura

papíros

kapható

lapunk kiadóhivatalában

Vízvezeték,

fürdő szoba és
- - closset be-
rendezéseket a

legjutányosabb

árban eszközöl

Weisz János Antal

vízvezeték-, villany- és gázberendezési műhelye

Eötvös-utca — Szabadkán — Eötvös-utca

Mintaraktár megtekinthető.

Tervezetekkel és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Ugyanott egy tanonc felvétetik.

A kertek rendezésére

a kertkedvelő n. é. közönség becses pártfogását felhívom az évek óta fenálló kereskedelmi kertészetemben eserepes növények, rózsafák s melegágyi saláta, retek, ugorka, méltányos áron kapható.

Villák, udvazi kertek, nagyobb parkok létesítése s annak javítása, a nyári időnyen való gondozása, szőnyegányak s egyéb növények kiültetését jutányosan és pontosan eszközölök.

Telepem: Nagys. dr. Purgly-féle kert, az új lelenceház háta megett, villamos megálló, szegedi szőlők egyenes ut be a kertészetbe. Meleg ágy terményeim u. m. retek, saláta stb. KISS ISTVÁN fűszerkereskedésében Kossuth-utcában kaphatók.

Ugyanott egy jó családból való 13—15 éves fiu gyakornokul felvétetik azonnal.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Vágó György,
kereskedelmi műkertész.

Vasuti avagy Villamvasuti

alkalmazottaknak igen alkalmas

háZ

200 □-öl kerttel az ugynevezett „párhuzamos“-uton 550 forintért —

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Lakás változás. Özv. Hamburger szülész nő lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Gyakornok szép írással felvétetik. — Szerb nyelvet bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok „Gyakornok” jelige alatt a kiadóhivatalba címzendők.

Zongora 240 koronáért és **cimbalom** 100 koronáért eladó és megtekinthető Kőlcsey-utca 2/2. I. em.

Levelezés. Szép szabadkai vagy bácskai asszonnyal leveleznék. Levelét diszkréción cím alatt a kiadóba várak.

Megvételre keresek. Egy-két lánca földet vágóhid közelében kedvező feltételekkel. I. kör Gém utca 420.

16 öl hasáb nyárfa a selyemgubó közelében együttesen eladó. Öle 6 frt 50 kr. Cim a kiadóban.

200 hektó

bácsalmási szőlőtelepemen

termelt kitünő minőségű

vegyes fajú 4—5 éves

fehér asztali bor

eladó.

Martinovics Béla

Szabadka, Széchenyi-tér 101.

Palicson

egy szép kényelmes

villa eladó

Cim a kiadóhivatalban.

Előleges hirdetés!

Van szerencsém a nagyérdemu közönséget értesíteni, hogy SZABADKÁN, Deák-utca 1 szám (volt báró Rudics-féle házban)

Cipő-üzletet

nyitok, hol is a legjobb hazai gyártmányu cipőket a legnagyobb választékban tartok raktáron.

Kérem új vállalatom szíves támogatását

tisztelettel:

DEUTSCH ALBERT.